

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova

Colegiul Agroindustrial din Ungheni

Curriculumul disciplinar

F.06.O.013 Bazele analizei

Specialitatea: 41410 Marketing

Calificarea: 332201 Agent de vânzări

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Cebotari Inesa, gradul didactic I, Colegiul Agroindustrial din Ungheni

Șobraneschi Natalia, gradul didactic II, Colegiul Agroindustrial din Ungheni

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiul Agroindustrial din Ungheni

Recenzenți:

Paladiciuc Natalia, profesor de discipline economice, gradul didactic II, Colegiul Agroindustrial din Ungheni

Adela ENACHE, director al Centrului de Instruire și Formare Continuă a Camerei de Comerț și Industrie, filiala Ungheni

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	7
VIII. Lucrările practice recomandate.....	8
IX. Sugestii metodologice.....	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	12

I. Preliminarii

Bazele analizei a unităților economice se ocupă cu studierea fenomenelor și proceselor economice care au loc la nivelul acestor entități, a rezultatelor economico-financiare obținute, în raport cu sarcinile programate, stabilirea cauzelor care provoacă abateri și desfășurarea fenomenelor analizate și luarea măsurilor pentru reglarea și optimizarea întregii activități.

Studiul acestei unități de curs va permite elevilor să înțeleagă mai profund rolul analizei ca element necesar al sistemului de gestiune, obiectul și metoda ei; de a însuși procedeele metodice de analiză a indicatorilor rezultativi și de a-și clarifica sursele de informație necesare pentru a efectua analiza economică.

În procesul însușirii materiei se vor folosi intens cunoștințele căpătate la *Economia aplicată*, *Teorie economică*, *Bazele antreprenoriatului*, *Statistica*, iar cunoștințele și deprinderile obținute în procesul studierii cursului vor servi ca suport la elaborarea proiectului de diplomă sau la susținerea examenului de calificare.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

În scopul cunoașterii fenomenelor, al depistării legăturilor cauzale, apare necesară **analiza** – o metodă de cercetare bazată pe descompunerea unui întreg (fie el obiect, fenomen, proces) în elementele, laturile sau trăsăturile sale componente, precum și stabilirea factorilor și cauzelor care l-au generat, în scopul relevării naturii, locului, însemnătății și necesității lor în cadrul activităților.

Așadar cu ajutorul analizei și sintezei se cercetează lucrurile, fenomenele și procesele din realitate, descoperă structura, verifică, stabilește relații de cauzalitate, factorii care le generează, descoperă legile formării și desfășurării lor, și pe această bază, se formulează decizii privind la activitatea de viitor. Cunoașterea completă unei activități, a obiectelor, a fenomenelor, necesită îmbinarea într-o unitate a analizei și sintezei ca mijloace ale cunoașterii.

Bazele analizei cercetează activitățile sau fenomenele din punct de vedere economic, respectiv al consumului de resurse și al rezultatelor obținute. Esențialul în analiza economică îl constituie luarea în considerare a relațiilor structural funcționale și a celor de cauză-efect.

Unitatea de curs propusă are drept scop formarea gândirii economice a viitorilor comercianți pentru dezvoltarea capacității de înțelegere a complexității proceselor economice în scopul identificării măsurilor de creștere a eficienței economice prin perfecționarea metodelor și tehnicilor de analiza în contextul economiei de piață.

Prin conținutul său, *Bazele analizei*, va contribui la formarea profesională a elevilor ca specialiști în domeniul evidenței comerțului, capabili să aprecieze performanțele obținute de

entitățile economice, să releve rezervele interne de reducere a cheltuielilor și să ia decizii manageriale cu caracter economic.

III. Competențe profesionale specialității și specifice disciplinei

3.1 Competențe profesionale specialității

Selectarea și aplicarea de metode, tehnici și procedee pentru utilizarea eficientă a bazelor de date și a informațiilor cu caracter economic.

3.2 Competențele profesionale specifice disciplinei

CPS 1. Recunoașterea conceptelor de bază ale analizei economico-financiare, a metodelor și procedeelelor care se utilizează în analiza activității societăților comerciale.

CPS 2. Aprecierea generală a mărimii și evoluției indicatorilor valorici, a corelației cu resursele unității comerciale și a tehnicii de analiză factorială a acestora.

CPS 3. Cercetarea adecvată a structurii costului de producție, cheltuielilor întreprinderii pe tipuri de activități și căile de minimizare a acestora.

CPS 4. Identificarea pragului de rentabilitate al entității comerciale cu producție omogenă, eterogenă și pe tipuri de produse, și a corelației Cost – Volum – Profit.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	90	30	15	45	Ex	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
BAZELE ALE ANALIZEI ECONOMICO-FINANCIARE	
UC.1 Recunoașterea conceptelor de bază ale analizei economico-financiare, a metodelor și procedeelelor care se utilizează în analiza activității societăților comerciale. - <i>recunoașterea conceptului de analiză economico-financiară</i> ; - <i>identificarea procesului de analiză economico-</i>	1. Fundamente teoretice ale analizei activității economico – financiare. 2. Analiza activității economico – financiare în mecanismul

<i>financiară;</i> - <i>utilizarea metodelor cantitative și calitative în analiza economico-financiară.</i>	conducerii. 3. Metodologia analizei activității economico – financiare
ANALIZA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII DE PRODUCȚIE ȘI COMERCIALIZARE	
UC.2. Aprecierea generală a mărimii și evoluției indicatorilor valorici, a corelației cu resursele unității comerciale și explicarea tehnicii de analiză factorială a acestora. - <i>examinarea modului de analiză a îndeplinirii programului de producție pe sortimente, după structură, calitate, competitivitate și ritmicitate;</i> - <i>aprecierea generală a mărimii și evoluției venitului din vânzări, productivității muncii, utilizarea resurselor materiale;</i> - <i>expunerea modului de calculare a influenței factorilor privind aprovizionarea și asigurarea cu resurse materiale;</i> - <i>explicarea tehnicii de analiză factorială a indicatorilor la devierea volumului producției fabricate.</i>	1. Analiza programului de producere a unității comerciale. 2. Analiza asigurării și utilizării resurselor umane în unități comerciale. 3. Analiza resurselor materiale ale unității comerciale. 4. Analiza aprovizionării și asigurării întreprinderii cu resurse materiale și a eficienței utilizării acestora
ANALIZA CONSUMURILOR ȘI CHELTUIELILOR UNITĂȚILOR COMERCIALE	
UC.3. Cercetarea adecvată a structurii costului de producție, cheltuielilor întreprinderii pe tipuri de activități și căile de minimizare a acestora. - <i>determinarea structurii costului producției,</i> - <i>descrierea analizei consumurilor la 1 leu producție fabricată;</i> - <i>relatarea tehnicii de analiză factorială a consumurilor directe și indirecte în costul producției;</i> - <i>expunerea modului de analiză a cheltuielilor întreprinderii pe feluri de activități;</i> - <i>examinarea modului de analiză a costului la 1 leu venit din vânzări;</i> - <i>explicarea tehnicii de analiză a ratelor de rotație a activelor.</i>	1. Descrierea economică a cheltuielilor aferente activității economice. 2. Analiza cheltuielilor la 1 leu cifră de afaceri. 3. Analiza cheltuielilor aferente activității economice pe componente structurale. 4. Analiza cheltuielilor materiale și cu forța de muncă. 5. Analiza costului unitar. 6. Analiza cheltuielilor financiare. 7. Analiza rotației activelor. 8. Analiza surselor de finanțare a activelor a unităților comerciale.
ANALIZA PERFORMANȚELOR ENTITĂȚII PE BAZA RENTABILITĂȚII	
UC. 4. Identificarea pragului de rentabilitate al entității comerciale cu producție omogenă, eterogenă și pe tipuri de produse, și a corelației Cost – Volum – Profit. - <i>descrierea tehnicii de analiză factorială a profitului (pierderii) din activitatea operațională (profitului brut) și din activitățile neoperaționale;</i>	1. Analiza dinamicii și structurii profitului (pierderii) până la impozitare 2. Analiza rezultatului din activitatea operațională și din activitățile neoperaționale

- expunerea modului de analiză a repartizării profitului; - relatarea indicatorilor rentabilității; - distingerea analizei indicatorilor rentabilității producției; - descrierea și aplicarea modelelor analizei factoriale ale rentabilității activelor și rentabilității capitalului propriu și permanent;	3. Analiza rentabilității producției 4. Analiza rentabilității activelor 5. Analiza rentabilității capitalului
---	--

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul Individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
	Bazele ale analizei economico-financiare	16	6	2	8
	Analiza rezultatelor activității de producție și comercializare	36	12	6	18
	Analiza consumurilor și cheltuielilor unităților comerciale	20	6	4	10
	Analiza performanțelor entității pe baza rentabilității	18	6	3	9
	Total	90	30	15	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
BAZELE ALE ANALIZEI ECONOMICO-FINANCIARE			
1. Exemplificarea tipurilor de analiză economico – financiară. 2. Etapele activității practice de analiză. 3. Aplicarea metodelor cantitative și calitative de analiză a activității economico – financiare a întreprinderii.	Referat Prezentări Studiu de caz	Comunicări, derularea de prezentări	Săptămâna 1-3
ANALIZA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII DE PRODUCȚIE ȘI COMERCIALIZARE			
1. Sursele principale de informație pentru analiza programului de producere. 2. Analiza din punct de vedere intensiv și extensiv al resurselor umane. 3. Analiza eficienței utilizării resurselor materiale.	Referat, Studii de caz /proiect individual,	Comunicări, derularea de prezentări, prezentarea portofoliilor.	Săptămâna 3-8
ANALIZA CONSUMURILOR ȘI CHELTUIELILOR ALE UNITĂȚII COMERCIALE			

1. Analiza structurii costului producției. 2. Analiza cheltuielilor materiale. 3. Analiza cheltuielilor cu forța de muncă. 4. Analiza rotației activelor.	Studiu de caz, prezentări, portofoliu	Comunicări, derularea de prezentări	Săptămâna 9-12
ANALIZA PERFORMANTELOR ENTITĂȚII PE BAZA RENTABILITĂȚII			
1. Analiza rentabilității producției. 2. Analiza rentabilității activelor. 3. Analiza rentabilității capitalului.	studiu de caz, proiect individual, portofoliu	Comunicări, prezentarea portofoliilor.	Săptămâna 12-15

VIII. Lucrările practice recomandate

- 1 Analiza rezultatelor activității de producție și comercializare.
- 2 Analiza cheltuielilor în cadrul activităților entității.
- 3 Analiza rezultatului economico-financiar al entității.
- 4 Analiza performanțelor firmei pe baza rentabilității.

IX. Sugestii metodologice

Asigurarea metodică a procesului de predare-învățare-evaluare se va realiza de către cadrele didactice care propun elevilor pachetul de materiale necesar:

- ☞ suport informațional pentru fiecare unitate de curs;
- ☞ materiale pentru activitate în auditoriu pentru fiecare unitate de curs din planul de învățământ (curs de lecții, planuri pentru seminare, indicații metodice etc.);
- ☞ materiale-suport pentru activitatea de învățare individuală a elevilor, materiale pentru autocontrol/autoevaluare la fiecare unitate de curs, inclusiv, studii de caz, teste de control, teste-grilă, întrebări pentru examene etc.

Pe parcursul procesului de predare – învățare – evaluare vor fi utilizate cele mai eficiente metode, procedee și mijloace de învățare în dependență de capacitățile individuale ale elevilor.

Cadrul didactic va stabili coerența între competențele specifice disciplinei, conținuturi, activități de învățare, resurse, mijloace și tehnici de evaluare. De asemenea, în cadrul lecțiilor, profesorul va utiliza mijloace instrucționale de tipul: ERRE sau proiectarea 5D.

Varietatea metodelor de predare-învățare-evaluare va asigura asimilarea mai lesne a materiei și servește ca instrument de stimulare a interesului elevilor față de disciplină și specialitate.

Studiul individual ghidat de profesor va fi realizat pentru fiecare unitate de conținut, propunându-le elevilor în acest scop sarcini individualizate.

Metode utilizate în cadrul predării unității de curs:

- Expunerea teoretică, prin mijloace auditive și vizuale;
- Explicația abordărilor conceptuale;
- Prezentarea de explicații alternative;
- Răspunsuri directe la întrebările elevilor;
- Încurajarea participării active a elevilor la disciplină.

Metode utilizate în cadrul desfășurării seminarului:

- Expunere directă a conținutului temelor studiate;
- Realizarea analizei financiare, în cadrul studiilor de caz, a operațiilor economice pe baza discuțiilor libere de grup a elevilor;
- Implicarea elevilor în realizarea de studii individuale pe baza modelelor analizate în cadrul seminarului pornind de la analiza documentelor contabile primare și centralizatoare.

Metodele active și interactive au multiple valențe formative care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea creativității, implică activ elevii în învățare, punându-i în situația de a gândi critic, de a realiza conexiuni logice, de a produce idei și opinii proprii argumentate, de a le comunica și celorlalți, de a sintetiza/ esențializa informațiile, de a se încadra ușor în activitatea profesională și se bazează pe învățarea independentă și prin cooperare, elevii învață să respecte părerile colegilor.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Pentru *evaluarea curentă* a cunoștințelor elevilor, care se realizează pe parcursul perioadei de studiu a disciplinei, se folosesc următoarele metode:

- *evaluarea orală* – constă în dialogului profesor-elev, în cadrul căruia profesorul își poate da seama nu doar „ce știe” elevul, ci și cum gândește el, cum se exprimă, cum face față unor situații problematice diferite de cele întâlnite pe parcursul instruirii. Cu prilejul examinării orale, profesorul îi poate cere elevului să-și motiveze răspunsul la o anumită întrebare și să-l argumenteze, după cum tot el îl poate ajuta cu întrebări suplimentare atunci când se află în impas;
- *evaluarea scrisă* – realizată prin intermediul testelor, chestionarelor, eseurilor, referatelor, proiectelor etc. Prin această metodă se asigură uniformitatea subiectelor (ca întindere și ca dificultate îndeosebi) pentru elevii supuși evaluării, ca și posibilitatea de a examina un număr mai mare de elevi în aceeași unitate de timp;

- *investigația* – (în sensul de cercetare, descoperire) se folosește, de regulă, ca metodă de învățare, pentru a-i deprinde pe elevi să gândească și să acționeze independent, atât individual cât și în echipă. Investigația se poate realiza individual sau colectiv. Rezultatele obținute vor fi analizate la orele de seminare, pentru ca profesorul să poată formula observații, aprecieri și concluzii. Pe baza analizei activității elevilor și a rezultatelor obținute de ei în cadrul investigației, profesorul poate acorda note, valorificând, în felul acesta, funcția evaluativă a investigației.

Evaluarea finală, care se realizează la încheierea perioadei de studiu al disciplinei de învățământ (la finele semestrului) se va efectua prin examenul scris.

Astfel, evaluarea continuă, este desfășurată în permanență, progresiv, în timp ce elevii studiază anumite unități de conținut, iar cea finală este efectuată la sfârșitul unității de curs.

1	Argumentare orală	- corectitudinea formulării temei; - structurarea logică a tezelor propuse pentru discuție; - apelarea la propria experiență în argumentare; - utilizarea corectă a mijloacelor orale de exprimare.
2	Argumentare scrisă	- corectitudinea formulării temei; - selectarea și structurarea logică a argumentelor; - apelarea la propria experiență în explicarea supozițiilor; - utilizarea limbajului de specialitate, respectând normele lingvistice.
3	Studiu de caz	- corectitudinea interpretării studiului de caz propus; - calitatea soluțiilor, ipoteze propuse; - corectitudinea lingvistică a formulării; - logica formulării; - rezolvarea corectă a problemei; - aprecierea critică, individualitatea răspunsurilor.
4	Investigația	-definirea și înțelegerea problemei investigate; -folosirea diverselor procedee pentru obținerea datelor necesare; -colectarea și organizarea datelor obținute; -formularea și verificarea ipotezei cu privire la problema luată în studiu.
5	Cercetarea	- activitatea de dobândire a cunoștințelor și rezolvarea problemelor; - control, obiectivitate, măsură, ipoteze, procedee matematice de prelucrare a datelor; - utilizează concluzii pentru producerea unui progres în teoria și practica domeniului.
6	Brainstorming	- definirea problemei; - investigarea definiției – problema; - definirea scopului ca soluție a problemei; - identificarea resurselor și limitelor (constrângerilor); - identificarea strategiilor care sunt similare sau au legătură unele cu altele; - rezumarea deciziilor de grup.
7	Demonstrație	- formularea de ipoteze; - corectitudinea ipotezei; - corectitudinea concluziei;

		-corectitudinea raționamentelor; - calitatea expunerii textuale și grafice.
8	Problema rezolvată	- înțelegerea problemei; - formularea și testarea ipotezelor; - stabilirea strategiei rezolutive; - reprezentarea și interpretarea rezultatelor.
9	Proiect individual	Validitatea proiectului. Completitudinea proiectului . Elaborarea și structura proiectului . Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului. Creativitate.
10	Referat	Coresponderea referatului temei. Profundimea și completitudinea dezvoltării temei. Adecvarea la conținutul surselor primare. Coerența și logica expunerii. Utilizarea dovezilor din sursele consultate. Gradul de originalitate și de noutate. Nivelul de erudiție. Modul de structurare a lucrării. Justificarea ipotezei legate de tema referatului. Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
11	Rezumat oral	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii. Expunerea orală este concisă și structurată logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză.
12	Rezumat scris	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii. Textul rezumatului este concis și structurat logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. Fidelitatea. Coerența. Progresia logică. Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă. Muncă pertinentă de reformulare. Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor. Text formatat corect, lizibil.

Nota finală la disciplina de studiu va fi definitivată prin însumarea rezultatelor la evaluările curente și finale. Cele 60% din 100% posibile a notei finale se constituie din media evaluărilor curente obligatorii. Iar celelalte 40% se constituie din nota evaluării finale obținută la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM.
Pentru orele practice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situatii financiare. Cercetări statistice. Planul de afaceri.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	SNC “Prezentarea situațiilor financiare”	http://contabilsef.md/
2.	Stănescu C., Ișfănescu A., Băicuși A. Analiza economico – financiară . București: Ed.Ec., 1996.	Biblioteca
3.	Țiriulnicova N., Paladi V., Gavriluic L. Analiza rapoartelor financiare . Chișinău: ACAP, 2011.	Biblioteca
4.	Balanuță V. Analiza gestionară , Chișinău, Combinatul Poligrafic, 2003.	Biblioteca
5.	Lîșii I. Statistica agriculturii , Ed. UASM, Ch., 2002.	Biblioteca
6.	Petcu M. Analiza economico – financiară a întreprinderii: probleme, abordări, metode, aplicații . București: Economică, 2009.	Biblioteca
7.	Cornel Crecană, Analiza economico-financiară: industrie, agricultură , Bucuresti, 2006.	Biblioteca
8.	Gh, Vîlceanu, V.Robu, Analiza Economico-Financiară , ed.a II-a, Ed.Ec., București, 2005.	Biblioteca
9.	G.Ghic , C.Grigorescu, Analiza economico- financiara , București, 2012	Biblioteca
10.	1. www.contabilsef.md 2. www.contabilitate.md 3. www.maia.gov.md 4. www.minfin.md 5. www.statistica.md	